

Содржина

1. До меѓа Аир, од Меѓа зијан и беда
2. Спомените само Болат
3. Ноќниот Јавач
4. Оди Човеку
5. Изминаа Години
6. Безимениот Скитник
7. Завршена Приказна

До Меѓа Аир,од Меѓа Зијан и Беда

Петлите уште не беа пропеале,а очите на Јосифа се отворија,се разбуди,за миг стана , се облече и излезе во ходникот,уште некачен во одаите горе го слушаше дишењето на неговите деца,тргна со лесни чекори по скалите плашеќи се и со тие чекори да не направи преголема бука,Срцето му се параше кога требаше да им го прекине сонот,барем тој им беше бесплатен,но поради околностите не можеа да го имаат целосно,застана на вратата и ги гледаше сите тројца како лежат прегрнати во креветот,и во сонот,браќата ја штитеа својата миленичка најмалата сестра,не даваа ни таму да биде вознемирена.Ги гледаше Јосиф и само пророни неколку солзи,пред да им го прекине нивниот сон.

-Ајде деца доста е спиење!

Ангел стана без приговор,Илија се нечкаше,и не сакаше да стане додека Елена само го повлече кебето на себе и продолжи да спие

-Ајде деца знаете и сами дека е време да одиме.

И на ова Елена не се разбуди туку Јосиф мораше да ја крене па во татковите раце се будеше.

Се облекоа и во закрилата на темнината со мотиките на рамо тргнаа кон горчинте што за нив беа злато,тргнаа одеќи но повеќе спиеќи,по пат некој ќе се препнеше на некој камен но не се жалеше,туку продолжуваа,Зората и сега ја покажа својата opakост,омарнината и денес им посака добредојде во непрегледноста,имаше почеток но немаше крај,а кога ќе дојдеа до крајот не можеа да го видат почетокот,но сето тоа движење им беше рутина па можеби и затоа не се приговараа.

Ги креваа мотиките високо во воздухот а потоа брзо ги спуштаа на црната земја распукуваќи ја на ситни грутки,ја тераа да биде ровка и милостива,и угодуваа токму како што таа сакаше а мораа бидеќи им беше хранилка.и угодуваа како знаеја и умееа само и само да не ја

налутат, зошто премногу добро знаеа што значи хранилката да се лути, беше тогаш жестока сурова и бескомпромисна, им ја земаше маката немилосрдно, копаа гледаќи да не уништат ни едно коренче од бесценетото злато, а сонцето печеше ли печеше силно, што имаа чувство дека и мозокот им врие, ги гледаше Јосиф неговите три деца така наведнати но самиот не знаеше како да им го подобри животот, за миг се исправи се потпре на мотиката ја избриша потта од челото прашуваќи се самиот себеси.

-Ех мори мајко, зарем оваа моја судбина ќе ја имаат и моите деца, зарем мора и тие оваа проклета сиромаштија да ја влечат, погледниги колку се мили, Ангел да би дошол би се расплакал, евего Ангел само молчи и работи, цврст е тој и молчешкум ги прифаќа сите работи, голем е веќе разбира се па можеби и затоа не се жали, Илија и тој е добар, но е пргав и напати немирн еве погледниги, рацете како да не му се создадени за мотика, но сепак цврсто ја стега и сиот бес што кипне во него и го истура на земјата, а таа како да го разбира па само молчи, чудни се двајцата Илија ја крши а таа радосна е, Елена е премногу малечка за овие горчини, и доволна казна што и ја дава сиромаштијава е пеколов со кој е опкружена, пекол мајко пекол, а што ли згрешив па ваква казна да имаме, не ја изгубивме вербата во Бога, не фрлавме со дрвја и камења по него, а види како ни враќа на нашата верба само беда, на нашите молби беда беда и ништо повеќе ова не е живот, ако некој оваа музерија ја нарекува живот, тогаш тој мора да е надвор од здравиот памет. -мислеше така Јосиф но одеднаш почувствува како некој го гледа, го чувствуваше Јосиф погледот, се заврти на неговата десна страна, погледна и веднаш ја врати главата назад.

-Не не јас мора да сонувам, мора да сонувам.

Мислеше така и повторно ја заврти главата, спроти него стоеше неговата покојна мајка, стоеше и го гледаше, сега кога подобро ја погледна виде дека е некако помлада и поубава отколку што ја знаеше, сјаеше со некој чуден блесок, лицето и беше озарено од среќе ставата права и витка, облеката и беше беспрекорно чиста, кога ја виде Јосиф сакаше да ја отвори устата и да викне силно.

-МАЈКО.....

Општриот поглед го спречи тоа да го направи,не ги помрдна устите но сепак Јосиф слушаше глас.

-Молчи синко,молчи и не зборувај,нема потреба,од зборување,и не фрлај постојано дрвја и камења на Бога.знае тој што прави,молчи и не се грижи,секој ќе си го најде својот пат во животот,нема да им биде позлатен,но сепак ќе им биде чист,Илија можеби ќе оди некогаш по трња,но храбар е тој,има некоја чудна таинственост во себе,има некој Феникс во себе,кога сите ќе го отфрлат и ќе помислат дека е готов,,ќе Воскресне ќе стане и повторно тогаш и повисоко ќе лета,нема да оди туку тогаш ќе граби напред не грижисе ти за него.

-можеби Мајко си во право ,но сепак оваа наша сиромаштија не се трпи,навистина ти велам не се трпи.

-Молчи синко,молчи,после лошото доаѓа добро,замолчи и запамети една работа,Земјата ќе ти го даде богатството,но мораш да имаш на ум дека и ти треба да и вратиш исто толку колку што таа ти дарува,не ја заборавај туку сакаја и чуваја исто колку што ја сакаш сега,зошто знаеш дека е твоја хранилка,,немој тоа никогаш да го забораваш,доколку ова го заборавиш сурово ќе ти се одмазди,злопамтило големо е земјата, никогаш на никого не му останала должна, дали добро ме разбра Јосифе

-Да,Мајко те слушнав.

-А сега Јосифе мора да те напуштам,морам да одам таму каде што припаѓам.

Гледаше Јосиф како светлината пред него се губи,тажно повторно си помисли

-Мајко Мајко не заминувај,не ме оставај,еднаш ме остави ,не ме оставај повторно,мислеше или викаше Јосиф,но како што се појави така и се изгуби,кога веќе свати дека повеќе нема да ја види Мајкаму,се созема,сакаќе да ја крене мотиката и да продолжи да копа кога од позади него го слушна милозвучниот глас на Елена.

-Тато,тато погледни што најдов-држеше нешто меѓу прстите, брзо трчаше на кај нив,кога се доближи до таткои го отвори малото раче каде блесна златник,вистински златник.

-Елена злато на Тато,каде го најде тоа.

-Таму,таму-покажувајќи со рачето во правец на соседната нива-таму на меѓата има уште вакви,дојди дојди-го фати за рацете и започна да го влече-дојди,дојдиии.

Тргнаа сите по малата Елена ,а таа горда што сега одеше прва со чекорите одаваше некоја важност,некоа Гордост дека ете сега мене ме следите,ги одведе на меѓата каде имаше поголем камен,а од шуплината на земјата или подобро кажано од дупката која ја направила малата Елена со своите мали раце се назираше злато,бидејќи мотиките им беа во рацете,Јосиф бргу ја расчисти земјата околу каменот и внимателно го изваде малото грне во кое имаше мало богатство,кое за нив навистина значеше многу,го завитка во палтото,ја врати земјата на своје место и седнаа тука на меѓата да се одморат.

-Еве сега деца мои,со ова ќе можиме малку да здивниме од сиромаштијата,но за ова на никому ни збор,дали ме разбравте,ако на некого се пофалите тогаш не чека сиромаштија уште поголема од оваа.

Децата итекако ја сватија сериозноста на овие зборови,седнаа околу него криејќи се од жешкото сонце во сенките а старата слива.

Јосиф цврсто го држеше грнето,додека го држеше грнето започнаа да му се враќаат сликите од неговото детство,се секаваше на неговата Баба која раскажуваше како нејзините Татко и Чичко токму на оваа меѓа,за ова Злато се скарале бидејќи едниот од нив го закопал а не му кажал на другиот,налутен од постапката на Братаси овој на оваа нива го отепал,на смртниот час го проколнал.

-До меѓа аир,од меѓа зијан и беда.

И навистина од тогаш во фамилијата на Јосиф се работело од утро до мрак но никако не можеле да врзат крај со крај,се што ќе почнеле да

градат некоја невидлива сила навечер им го рушело, во прво време се нервирале, но покасно и прекинале да градат а и тоа што го имале полека полека почнало да им се распаѓа, но сега Јосиф додека го стегаше грнето знаеше дека Бедата е завршена, си помисли

-Доволно плативме за грешката на нашиот прадедо.

Спомените само болат

Честопати и кога само ќе помислеше на минатото, ќе затреперееше и ладна пот ќе го облиеше, не сакаше така често да мисли, но проклетава самотија едноставно му ги носеше, му ги сервираше небаре на тацна, и колку да сакаше да ги избегне, и колку да сакаше да не мисли, самата ситуација го наведуваше.

Така и вечерва, додека седеше на самиот раб од терасата и го гледаше малото дете на улица како го тегни таткаси за ракав барајќи од него да го фати за малото и немоќно раче, а тој изгледа беше уште еден бездушник, само грубо ја отфрли и продолжи да оди по улицата, малото дете беше немоќно да ги следи чекорите и просто трчаеше по него, а тој одеше со високо крената глава, не гледајќи ништо околу себе, одеше во некој свој свет, кој му беше познат само него, во тој негов свет по се изгледа го немаше детето, ги немаше детските насмевки.

И оваа вечер Андон додека го гледаше како трча детето по таткаси се врати во неговото време, се врати во времето кога му беше потребна татковата насмевка, кога му беше потребна татковата преградка, но го немаше тоа, имаше само строг и крут поглед кој на моменти го заковуваше на место, честопати тој поглед го следеше Андона и во сонот, кога ќе се разбудеше некаде по полноќ целиот беше облеан со ладна пот, ќе се избришеше, ќе го фатеше цврсто кебето замотувајќи го добро околу себе и со тоа како да сакаше да го направи заштитниот ѕид околу себе од крутиот и ладен поглед, солзите ќе ги пуштеше на перницата тивко липајќи, не смееше да плачи на глас зошто тоа повторно ќе значеше безмилосен котек, затоа прво ја топеше перницата а потоа со своето жешко лице ја сушеше.

Повторно овие спомени почнаа да навираат Андон стана и започна да шета по пространата тараса и тивко да шепоти

-Проклети,Проклети да бидете,оставете ме на мира,оставете ме веќе еднаш,сакам да живеам како секој нормален Човек,оставете ме вие проклети.

И додека така шепотеше мачнината на Андона ја прекина свончето на влезната врата,кога го слушна си помисли

-Кој е дој добронамерник што сега во ова време звони.

Отиде со брзи чекори да ја отвори вратата,а таму стоеше непознат Човек,во рацете држеше некаво ливче и пенкало,добро го погледна но неможеше да се сети кој би можел да биде.

-Андон Добревски.

-Да

-Брза Пошта,имам телеграма за вас.Повелете потпишетесе тука,повеќе рутински зборуваше човекот без некој посебни емоции.Му го подаде листот каде требаше да се потпише и продолжи незаинтересирано да го гледа.

Андон го потпиша листот,ја зеде телеграмата,и причека да си замине човекот па да ја отвори.

Ретко добиваше писма а не па телеграми ,и доаѓањето на телеграмата го вознемири,влезе во станот,седна на удобната и широка фотеља и ја отвори телеграмата,а таму само неколку зборови со крупни букви.

-Нашиот татко почина денес,дојди утре на погреб во 11 Часот.

Телеграмата беше испратена од неговата постара сестра,веста за смртта на Таткоси не му донесе некоја голема тага,неможи да се каже дека поради таа вест беше среќен,но сепак створи една празнина,створи мачна празнина,која сега започна да го голтаќ

Не знаеше дали да оди или не,од се што помина со него,неможеше Андон да кажи еден убав збор,затоа кај него се јави дилемата дали да оди утре на погреб или не,лошите спомени кои повторно почнаа да му се вртат како на филмска лента едноставно не му даваа барем една добра причина која би го оправдала одењето,додека од другата страна

беше традиционалното прашање што би рекол народот,соседите,роднините,а најмногу неговите две сестри,ајде постарата нема многу да прокоментира,но помалата со месеци ќе му се јавува и постојано тоа ќе му го повторувај

Навистина не му се одеше,додека се роеа мислите,часовникот веќе отчука еден часот по полноќ,се навали на фотелјата ,не сакаше да оди ни во креветот,само некако изморено седна,се навали со надеж дека ќе дојди сонот и ќе може барем малку да се одмори,но едноставно го немаше сонот ни во два ни во три па ни во четири часот утрото,кога веќе навистина дојде дремката,повторно ги почувствува тие ладни и крути погледи пред него,прво го чувствуваше студенилото а потоа кога ги отвори очите барем да го избегне погледот пред себе ја виде фигурата на Таткаси како стои пред него и сега како да имаше некој блажен,мек поглед,лицето не му беше строго и збрчкано,туку напротив беше разведрено и среќно,заста пред Андона и со нежен и тивок глас му се обрати.

-Синко простими,простими те молам,бев голем нечовек кон тебе,бев вистински идиот,затоа сега те молам да ми простиш,сакам да се поделиме како Татко и Син,не сакам да ми бидеш повеќе непријател,не сакам твоите солзи да ми тежат таму каде што одам,сакам само од тебе да слушнам простено ти е од мене Татко,па макар и денес да не дојдеш на мојот закоп,нема воопшто и да ти се налутам,Сестрати Велика оставија нека зборува .

Андон само молчеше гледаќи го Таткаси,како навистина,сега искрено го моли.

-Повторно те молам ти да ми простиш за сите неправди што ти ги направив,дајмија те молам твојата прошка,зошто ми е време да заминам.

Го гледаше Андон Таткаси и никогаш не го видел вака понизно да го моли,се скрши нешто во душата на Андона и ги изговори тие зборови.

-Татко простено ти е од мене,нека ти е лесна земјата.

Ги изговори овое зборови и собата ја исполни прво некоја жолта светлост а потоа некоја Бела заслепувачка светлост, ова траеше многу кратко та кога повторно сакаше да кажи веќе беше онаа стара добро позната дневна соба.

Интересно откако ги изговори овие зборови некако му дојде полесно на душата, не чувствуваше тежина, полека додека размислуваше за ова што го виде и доживеа, очните капаци како сами да му се затворија, и првпат во својот живот Андон заспа како Човек, кога се разбуди околу него беше мрак, само светлоста од Аквариумот која доаѓаше му кажа дека го преспал денот, кога погледна во часовникот се изненади, покажуваше 21 часот, самиот се изненади колку спиеал, но сега навистина стана одморен и свеж.

Телефонското звонење му ги прекинаа мислите, знаеше кој е мрзоволно ја крена слушалката и не успеа ни да кажи ало, кога од другата страна започна канонада на зборови помешани со плачење а некои и дури хистерични, Велика од другата страна на телефонот толку силно викаше што ете Андон денес не отишол на закопот на својот Татко, што имаше впечаток дека е тука а не одалечена со километри, кога ја направи паузата Велика Андон само ја спушти слушалката, го изваде кабелот од телефонот за повторно не биде вознемирен се навали повторно на фотељата, несакајќи да го пропушти сонот кој доаѓаше.

Ноќниот Јавач

Тивкиот звук на моторот од возилото и музиката која доаѓаше од радиото беа единствените звуци што ги слушаше Владимир додека возеше по патот,одвреме навреме по некоја дупка која немаше да ја види навреме ќе ја разбиеше монотонијата на возењето и потоа повторно исто,знакот кој се појави пред него го предупреди дека се приближува до местото каде треба да сврти десно и да се исклучи од главниот пат,ги пушти долгите светла и ја намали брзината,ни самиот не знаеше зошто тргна толку доцна,не се плашеше од ноќно возење но овде вечерва Владимир доаѓаше прв пат,одеше во куќата која ја наследи од неговата покоња Баба,или поточно кажано одеше во нејзиниот роден крај,веќе приближуваше полноќ а имаше уште еден добар сат до селото,и тоа по лош и нерамен пат,затоа и мораше да вози доста споро,го попушти гласот на Радиото,кога Спикерот ја најави полноќта.

-Добровечер мои ноќти птици,ноќни скитачи и сите останати слушатели кои ја сакате ноќта,евене повторно вечерва јаваме на радибрановите од Радио Зора и ќе другаруваме заедно до почетокот на самата зора,значи драги слушатели заедни ќе бидеме се до 04 часот.

Некако зборувањето на водителот на Владимир му стана интересно бидејќи зборуваше со различен тоналитет и како да ги знаеше вистинските зборови каде да ги нагласи и да ги задржи слушателите на радио брановите,затоа го попушти гласот на Радиото и продолжи да вози а од другата страна на радиото Водителот веќе ја објави вечерашната тема на разговор,Петок 13.тогаш Владимир се сети дека е Петок и погледна во Месечината,која волшебено во полн сјај блескаше на самата средина од небото,многу ретко доаѓаа моментите кога стравот го обземаше,но вечерва,кога ги поврза сите работи некои ладни морници му поминаа по телото.

-А сега драги слушатели едно важно соопштение за сите кои вечерва патуваат со Автомобил,посебно ова соопштение важи за осамените

возачи,имено денес е според некои стари легенди е денот кога мртвите го добиваат правото повторно барем една вечер да прошетаат по земјата,затоа ги известуваме сите возачи,до доаѓањето на зората нека не застануваат,не качуваат никого во кола,па макар колку тоа изгледало вистинито,ќе ви повторам драги мои возачи,вечерва заборавете ја вашата хуманост,зошто не знаете кого ќе качите.

Возеше Владимир и со секој поминат метар ја добиваше желбата да стигне што побрзо до куќата,но патот тоа не го дозволуваше,нова кола,стар пат целиот прекопан,повеќе имаше дупки отколку што беше рамен.

-Сега додека сме заедно би сакал да ја слушнете легендата за убавата Рада-гласот продолжуваше да зборува.додека Владимир како маѓепсан само слушаше-имено Рада живеела пред 200 и нешто години,во целата нејзина околија не постоела девојка која би можела да се мери со нејзината убавина,многу ергени ја посакувале,но кога ќе ја виделе,едноставно снемувале сила, Рада како растела така станувала се поубава и поубава,убавината Радина на незините родители им носела се поголеми грижи,незнаеле кој ден кој ќе ја грабне,дали Бегот или некои локални насилници,но деновите врвеле кај Таткото се ределе строџици,доаѓале Ергени,но срцето на Рада никако да заигра,нејзините Родители ја почитувале вољата на нивната ќерка и несакале да ја дадат за некој со сила.се до еден ден кога во селото дошол еден трговец со неговиот Син,кога го видела Рада веднаш знаела дека тоа е нејзиниот Човек,срцето играло толку брзо што и неа малку ја исплашило,Радомир красно младо момче неможел да и одолее на убавината на Рада и веднаш посакал да ја има,откако завршиле со трговските работи,вечерта се упатиле кон домот на Рада,додека Родителите ја договарале свршувачката,Рада и Радомир не можеле со погледи да се изнагледаат,откако си дале збор се договориле за еден месец да дојдат и да прават свадба,речено сторено.

Веста дека Рада е свршена брзо се проширила низ околијата,биднала и свадбата,тргнала поворката со младоженецот и 40 сватови вооружени до заби да одат кон домот на младоженецот ,по нив идеала поворка од свирачи,ечела Планината од звуците на зурлите и тапаните,песните се

нижеле една по една,одела поворката но одел и денот некаде во мракот кога поворката наближала до еден мост биле пресретнати од Арнаути,кога ја виделе убавата Рада како стрвници,лиги им потекле од устите,жестоко ја нападнале поворката,цела ноќ се водело борба,но некаде во утрото на Арнаутите им пристигнало засилување Младоженецот и со своето тело ја бранел својата сакана но не успеал,тринаесет рани имало неговото тело,кога се поделило,Арнаутите ги убиле сите освен убавата Рада,

три дена и три ноќи траел кошмарот на Рада,три дена и три ноќи крвниците си ги сладеле своите гласни страсти со телото на Рада,три дена и три ноќи и дрвјата ги собрале своите крошпи ,како и тие да сакале да се заштитат од криците ,на третиот ден ја убиле и си заминале,кога Рада душа пуштала клетва фрлила,

-кога Арнаутска убавина се роди само јабанџија да се слади,а Арнаутин на мрша да се радува....ги изговорила овие зборови и душа пуштила.

Лути за погипијата на Рада локалните Бегови организирале хајка против Арнаутите,некого фатиле,некој избегале.времето врвело но песните и легендите за убавата Рада се множеле така и оваа драги слушатели што ја слушнавте вечерва е една од нив.се надевам дека ви се допадна .

Возеше Владимир а морниците се побрзо и побрзо минуваа по неговото тело.сакаше да побрза со возењето но едноставно не можеше,прозорот од возилото беше подотворен,и како да слуша во близина свирки на Зурли и Тапани,во првиот момент помисли дека му се причини,но како наближуваше така свирката беше се појасна и појасна,веднаш се сети на Легендата за убавата Рада и ладна пот го облеа,кога излезе од шумата пред него се појави голема рамна ледина,а таму гледката што ја виде го смрзна на место,свирачи со зурли и тапани свиреа,а во средината на ливадата се играше оро,многу мажи и една невеста ,од нивната десна страна пасеа коњите натоварени со разни сандаци,како да не го забележуваа присуството на Владимир,играа и си се веселеа сватовите.

Работата на моторот од возилото запре ,незнаеше Владимир дали сам го изгасна или некоја виша сила гонаправи тоа,но му беше јасно дека понатаму не може да продолжи,со двете раце се фати за воланот и само гледаше пред себе,и покрај присуството на Владимир,свадбата си течеше весело,во еден момент,музиката стивна,седнаа да јадат,сето ова го гледаше со вкочанет поглед,времето и не го гледаше се до еден момент кога страотен крик го врати во сегашноста,во истиот момент ги снеса сватовите,невестата,и свирачите,тогаш забележа дека е веќе утро,но немаше сила да продолжи,остана уште некое време на ливадата и кога се раздени целосно,ја запали колата,и продолжи да вози,кога стигна во селото сите уште спиеа,по кажувањата на неговата Баба ја пронајде куќата,но целата беше обрасната во висока трева,и да сакаше не можеше да се дојди до неа,само седеше во колата и се прашуваше зошто воопшто дојде,кога еден глас го прекина.

-Добро утро синко.

Ја гледаше Владимир Бабата и не можеше ништо да и одговори.

-Сине ти како да си ми исплашен од нешто а.

-Не ,не не Бабо-ама ова го кажа толку неуверливо бидејќи гласот му трепереше така да тешко ја убеди Бабата дека не е исплашен.

-Исплашен си Бабе исплашен,море може да се се речи дека си преплашен,ајде дојди кај мене да ти дадам Шеќер и Вода,да се повратив,ајде Бабе.

Излезе од возилот и тргна према старта жена,која одеше полека,влегоја во дворот кај неа,а таму мала куќарка,со мал но среден двор целиот исполнет со различни цвеќиња

-седни тука Бабе-му покажа со рака да седни на дрвената маса која беше поставена во дебелината сенка на Дудинката,--седи а јас ќе ти донесам Шеќер и Вода.

Влезе внатре во куќарката,и за кратко се врати со чаша вода.

-ајде испиго ова па потоа ќе ми раскажеш кој си и што бараш тука.

Ја пиеше водата и со секоја испиена капка чувствуваше дека му се враќа силата во телото ,ја испи водата и ја спушти чашата на масата.гледаќија Бабата која седна спроти него, го гледаше љубопитно.

-Ај сега Бабино кажими кој си и што бараш ваму во оваа пустелија во ниедно време.

И раскажа се подробно на Бабата Владимир кој е и што е и што бара во Селово,откако и кажа прескокнуваќиго настанот од ноќеска,замолчи,но на вештото око на Бабата тоа некако не помина.

-а ти Бабе од што толку се исплаши ,па така што изгледаше собајлево,небаре духови или сеништа си видол ноќеска.

Н овие зборови се сепна и ја наведна главата,знесе дека Бабава нешто знае,

-Ајкажими Бабе па можеби ќе ти помогнам,ако си видел нешто не се срами,и не криј го тоа во тебе,знаеш,многу е лошо стравот да го носиш во себе,и да го кријаш,можи да те разболи,можи да те спобудали,можи да прави што сака со тебе,.

Ја гледаше неколку моменти Бабата а потоа повторно ја отвори душата пред неа.

Откако го ислуша.започна да ја врти главата,стана се прекрсти и започна да се врти околу Владимир изговараќи некакви неразбирливи зборови додека се вртеше ќе застанеше ќе се прекрстеше и повторно продолжуваше,кога прекина со вртењето,влезе дома и по кратко време се врати со една чинија во која имаше вода и нешто внатре,го зами прво по челото,потоа на тилот па на темето и на крај го попрска со водата насекаде,ја остави чинијата со вода на маса пред него,и седна

-Голема голема сила синко синоќа те чувало,ретко кој ја видел свадбата на Рада а да останел жив,или умираше од страв или сеништата ги газеле,така да ретко кој останувал жив,голема голема сила била околу тебе што си го дочекал утрото .

На овие зборови на Владимир целата снага му се стреси.

-Ти синко мора да си потомок на убавата Рада штом не те допреле.а ти чие дете си ајде повторно кажими.

Повторно и раскажа кој е која му е Баба.

-Па да,плесна силно со рацете, потеклото ви е од нив.затоа си ти жив и здрав.

Седеше така Владимир со Бабата скоро до ручек,јадеше а потоа зеде алат и започна да ја расчистува тревата во дворот,кога ја расчисти куќата како да доби друг лик,отклучи и влезе внатре,и покрај тоа што долго време никој не бил во куќата,како некој да живеел во неа,се беше на свое место,уредно средено и исчистено,бабата Ангелина ова го гледаше и само се крстеше,започна да оди по собите и да разгледува,уште во првиот момент му се допадна и знаеше дека овде ќе доаѓа постојано,Бабата седеше на тераста и разговараше со некоја друга жена,додека гледаше во просторијата која била кујна што има,некаде од таванот пред Владимир падна некој предмет,се наведна и го зеде,го зеде и се фрапира,во рацете држеше женски брош,по самиот изглед се гледаше дека е скапоцен,додека го гледаше влезе Баба Ангелина,и кога го виде повторно започна да се крсти,,,

-леле леле денес на чудата им нема крај...цк цк цк па тоа сине знаеш ли што е.

Ги крена рамениците и колебливо и одговори.

-Незнам навистина незнам.

-Ееееее ти си навистина среќен,но и навистина си потомок на убавата Рада.

-Зошто мислиш дека сум потомок.и со раката и го подаде брошот да го види

Како попарена се тргна понастрана

-Бог да чува,не би го зела за ништо во светот во рака.

Владимир ја гледаше зачудено.

-Зошто

-Само кај вистинските потомоци овој брош носи среќа и напредок,а кај други само несреќи,чувајго синко и нека ти донесе многу среќа во животот.

Вечерта Владимир спиеше кај бабата Ангелина а останатите 15 дена си спиеше во куќата,селаните добро го прифатија а Владимир беше пресреќен што конечно го пронајде своето мирно катче.

Оди Човеку

Замина тивко и нечујно, со првите мугри во неговото непознато, немаше што да понесе со себе, освен желбата која ете секојдневно му ја даваше потребната сила, сила која го тераше наутро да ги отвори очите и да ја разлее насмевката, и покрај тоа што по некогаш не му беше до смеа, но затоа останатите кои малку го познаваа или мислеа дека го познаваат велеа често дека е среќен, дека е задоволен, но никој од нив не сакаше да ги слушне неговите крикови исполнети со болка и испуштени во долгите мачни ноќи.

Ноќи кога темнината ќе го прегрнеше, недаваќи му барем мирен сон, Блудница беше таа проклета темнина, и секогаш кога ќе посакаше му ги подаруваше своите блуднокошмарни соништа, тераќи го да верува во нешто во кој самиот не сакаше да помисли.

Во почетокот се бореше со сите сили, надеваќи се дека ете постојано ќе ја има таа сила да се спротиставува, но како одминувааше времето така темнината стануваше се погуста и погуста и блудничењето се поразвратно, му ја цицаше како крлеж секоја капка снага, но ете и него сега го посети таинствениот Ангелски шепот, велеќи му да не ја губи вербата, нека повторни и направи гнездо во срцето, додека останатото е негово Ангелово.

Почна тивко, една по една мислите да ги прибира и од нив мрежа да плети со која сакаше да го заштити гнездото на желбата. стоеше често пати така сам на припекот обновуваќи го така секој изгубен грам енергија, чувствуваќи се веќе силен вечерва легна без никаков страв дека кошмарите ќе го зграпчат, легна и со првиот сладок сон го слушна гласот кој му кажуваше.

ОДИ

ЧОВЕКУ, НЕ ПЛАШИ СЕ. СИТЕ ПРЕЧКИ КОЈ ЌЕ ТИ СЕ СТОРАТ СЕ ОД ЗАВИСТ, ШТОМ ЌЕ ЗАЧЕКОРИШ

СИГУРНО И ЦВРСТО ПОГЛЕДОТ ЌЕ ГО ВПЕРИШ НАПРЕД,ГЛАВАТА КРЕНИЈА ГОРЕ И ЧЕКОРИ, ТОА ШТО ЌЕ ГО ОСТАВИШ Е НИШТО ,ТОА ШТО ТЕ ЧЕКА Е НЕШТО ПРЕГРНИЈА ТВОЈАТА ВЕРБА ДЕКА ЌЕ СТИГНЕШ ДО ЖЕЛБАТА И ОДИ,ЗНАЕ ТАА ПО КОЈ ПАТ ДА ТЕ ВОДИ,ЗНАЕ ТАА КОЈА ВРАТА ДА ЈА ОТВОРИ,ЗНАЕ ТАА КОГА ДА ЗАСТАНЕ А КОГА ДА ГРАБА НАПРЕД,ОДИ ОДИ ЧОВЕКУ И НЕ ПЛАШИСЕ.

Стана облеан во пот,но кога го слушна како срцето чука разиграно,како птиците пеат весело во раното пролетно утро.знаеше дека е дојден часот да тргне,стана не правеќи ги вообичаените утрински обврски,туку едноставно го пречекори прагот и го усмери чекорот напред

И сонцето ова утро го огреа некако поинаку,помилно потопло,погледот самиот се заврти према планината,ја погледна,голема непристапна таинствена,моќна,која знаеше често пати да го плаши,не сакаше да завлегува длабоко во неа,можеби стравот беше од многубројните приказни и легенди кои ги имаше слушано,за злите самовили за триглавата ламја која одвреме навреме се буди и ја треси планината со силното рикање,за самотниците кои лутаа изгубени,бараќи го излезот од времето кое ги заробило па не им дава да излезат лажеќи ги дека се временски миленици.

Го немаше сега тој страв туку напротив силна сигурност во следењето на чекорот кој иташе водеќи го напред длабоко во шумата,слушаше некои чудни звуци и шумови,но сега знаеше дека тоа се само игри ветрови со сувите есенски лисја,затоа одеше неприметуваќи ги и продорните крикови кои ја параа тишината,тоа го правеа старите Буфови кои седеа на дебелиите Дабови гранки сокриени во зелените лисја,со криковите ги одвраќаа сите недобронамерници кои сакаа да им го уништат нивното спокојно царство.

Изминаа Години

Изминаа години,но секавањата на таа ноќ не избледеја,многупати кога ќе седеше сам во полноќните сати,честопати ќе го кренеше погледот кон небото И посакуваше да му ги избрише сите спомени,сакаше да започне еден нов почеток ,почеток кој ќе биде сосема различен од првиот.но едноставно не можеше.

Секавица го распара небото и ги осветли трите фигури кои одеа брзаки некаде,одеа молчешкум,не зборуваа меѓусебе,одвреме навреме првата Старица која одеше прва ќе се подзавртеше да види да не заостанале двете други Старици далеку позади нејзе.

-одиме одиме Сестро,немора да се грижиш.

-знам дека одите само јас така од навика се вртам.

Некој да ги гледаше од некоја страна ќе помислеше дека овие три Старици некој чуден страв ги гони што така првата се врти постојано.

Веќе првите куќи на селото се здогледаа,подзастанаа и повторно секавица го распара небото,го осветли од едниот до другиот крај,но лицата не изгледаа на старици,можеби облеката која ја носеа ги терасе сите други да мислат дека се старици,беа три прекрасни убави моми,моми со ангелска убавина.

Кога ги симнаа капите и наметките некоја чудна светлост бликна околу нив,одеднаш како и бурата да се повлече пред нивната светлина,облаците со чудна брзина се разотидоа,и на самиот центар на Небескиот Свод повторно блесна ноќната кралица,Месечината со својата жолтозлатна светлос ја направи најчудната патека пред нозете на овие три девојки,чекореа со чекор кој личеше на тивок шум на ветре кога ги милува планинските гребени,ветре кое го има

само во бистрите утрини,и птиците пропееа таа ноќ,песна која досега увото човечко не ја слушнано,лавежот на селските пци запре,и тие молкнаа да ја слушаат полноќната Ангелска Симфонија што вечерва ја свиреше месечината.

Уште само три четири чекори им беа потребни до скромната куќарка која се наоѓаше на самата периферија ,а детскиот плач кој доаѓаше од собата како да ја надоплни оваа полноќна Симфонија,зидовите не беа пречка за овие надземни суштества ,ги поминаа со особена леснотија,и само еден поглед им беше потребен за да ја заспиат леунката,западна во сон кој дојде одникаде,светлината се повеќе и повеќе ја исполнуваше скромната соба.

Застанаа сите три околу лулката,новороденчето,весело вртеше со очите,ту во едната ту во другата,со рацете весело играше,И кротка насмевка испушташе.

Тоа беа Трите Наречници кои вечерва дојдоа токму кај ова новороденче да му ја одредат Судбината.

Првиот благослов го даде најубавата и најмилостива Наречница

-ПРВИОТ БЛАГОСЛОВ

-САЛ ДОБРИНА И КРОТКОСТ ОД СРЦЕ МУ БЛИКА.САЛ МИЛОСТ ОД ОЧИ МУ ИТА,САЛ МУДРОСТ ОД КНИГА ВО КНИГА МУ ДОАЃА.

Вториот Благослов го даде Наречницата која го наградуваше со Труд

ВТОРИОТ БЛАГОСЛОВ

-ЛЕБЕЦОТ ПРВ ШТО СО ТРУД ЌЕ ГО ЖНЕЕ БЛАГОСЛОВЕН
ДА Е

ЗБОРОТ ПРВ ШТО ПИСАНИЕ ЌЕ ГО СТОРИ БЛАГОСЛОВЕН
ДА Е.

Но третата беше таа која ги доделуваше сите Болки,страдања.

ТРЕТИОТ БЛАГОСЛОВ

СО ВРЕМЕ БОРБА ДА ВОДИ,НИЗ ПАТ ОД ТРЊА ДА ОДИ
МАСЛИНОВИ ГРАНКИ НАСЕКАДЕ ДА ДЕЛИ,НЕРАЗБРАН ЌЕ
БИДЕ,

Како што дојде сонот така и отиде,Леунката,како од бунило стана
набрзина од креветот мислеќи дека долго спиеа,го крена набрзина
своето чедо,и нежно го милуваше на своите образу тивко како за
себе мрмореќи.

-Јунак на Мајка,се успав мило се успав,прости,мило прости.нема
Мајка ова другпат да се случи,нема и во сонот ќе те чувам мило.нани
ми мило нани.

И првите петли ја најавија зората но сонот на Леунката не доаѓаше
седеше покрај колевката чувајќи го јунакот на Мајка.

Безимениот Скитник

Разноразната музика која доаѓаше од сите страни за миг го угуши плачот на скитникот,кои сите го знаеа како безимен,бегаше посебно вечерва,во најлудата,највеселата и најдолга ноќ.

Бегаше во новогодишната ноќ некаде подалеку од луѓето,не сакаше со своето присуство да им го расипе задоволството.Затоа кога го виде темното ќоше на величествената зграда за која знаеше дека има темна позадина отиде натаму со брзи чекори,бараќи барем малку суво место,каде ќе може оваа ноќ да седи стуткан и облеан со сопствените солзи.Чекорите сами го однесоа под широкиот балкон,светлото од раскошната дневна соба му го покажаа местото каде вечерва ќе престојува,длабоко под балконо во најтемното место се завлече,го распосла излитеното купено или најдено палто за кое не се сеќаваше веќе,но сепак за него тоа беше едно од најудобните постели,легна покриваќи се со уште едно палто.

Не можеше да заспие,само ги изостри слухот слушаќи ги гласовите кои доаѓаа од собата на славениците,се водеа вообичаени секојдневни разговори напати прекинувани од повеселите гости,кои инсистираа барем оваа ноќ да ги остават тие досадни и глупави

теми,да ги остават настрана ,грижите,политиката ,едноставно да го остават секојдневието и да и се препустат на музиката и песната,да го отворат срцето,да ја отворат душата,да пеат за убавините на љубовта па макар таа била убава и идеална само во песна.

Започна договарањето со која песна да почнат,но желбите на сите беа различни,секој имаше по некоја која на некој начин го потсетуваше на некој настан или личност,песна која му будеше посебни чувства,песна која го оделува од сивилото и го носи во морето од спомени каде секој се чувствуваше најсреќен,најбезбеден,препирката траеше се до еден момент кога еден прекрасен глас ги надвика сите разлеваќи ја песната низ и надвор од собата

Барем ноќва мила кажими

колку бакнежи да ти подарам

барем ноќва мила кажими

колку бакнежи да ти донесам

Пееше момчето придружено од звуците на гитарата,а сите кои ја знааа брзо му се придружиа,зборовите како да беа клучот на изворот од емоциите,по песната можеше да се забележи кој навистина веќе го започнал патот кон спомените,емоциите во собата почнаа да вриат,се познаваше по треперењето на гласот,пееаа

луѓето ,а скитникот ги стегаше усните во грч,не сакаше да го испушти крикот кој се откина од срцето,го врати некаде длабоко во душата,и му направи уште еден чемер,ги редеше така во пластови,еден врз друг,еден покрај друг,секојдневно,се повеќе и повеќе,а до кога така и самиот не знаеше.Песната го врати многу години назад,кога младоста го тераше да води трка со времето за да може да одговори на сите тогашни додворувања,и тој тогаш другаруваше со гитарата,посебно кога ќе седнеше со својата сакана, на брегот на реката,гитарата и неznите заплискувања на речните бранови на реката му ја даваа силата да пее до раните зори,пееше долго се додека суровоста на животот не си поигра со него,неговата сакана замина со нејзините родители далеку преку океанот,замина и никогаш повеќе не се врати,и најдоа нов дом и се разбира нова љубов.Откако замина љубовта на неговиот живот тој стана безимен,во мајската вечер додека месечината блескаше на небесниот свод со својот полн сјај тој даде завет дека никогаш повеќе нема да земе гитара во рака ,и никогаш повеќе во својот живот нема да го отвори своето срце на ниедна друга жена,ја остави својата гитара на брегот од реката,надеваќи се дека некој безимен ќе ја најди и ќе продолжи да свира,откако ја остави гитарата тргна во светот како безимен,никогаш на никој не му го кажа своето име,а и немаше потреба,бидејќи и никој не го

праша,никој не го интересираше за неговото име или минато.така да сите го знаеа како безимен,раката никогаш не ја пусти да моли за милост ,ако некој му подадеше нешто земаше,знаеше и со денови да скита гладен но никогаш не молеше за вечера или доручек..Вечерва ги слушаше песните и тие за него беа доволна храна,со секоја песна како да се топеа пластовите чемери наредени во неговата душа,песните за него беа храна,а како вино пенливо ги зеде сопствените солзи кои течеа незапирливо по неговите образи,како се редеа песните во собата на славениците така трпезата на безимениот беше се побогата и побогата.Со секоја песна изминуваа миговите на најлудата ноќ,а тоа безимениот не го сакаше,знаеше дека со новото утро повторно за него почнува секојдневното сивило,сивило кое беше исто како вчера,исто како завчера.

Завршена Приказна

Уште само еднаш да ја прегрнам планината па ќе заминам во неповрат.го мачеше таа мисла Богдан веќе три дена,не можеше да ја истера од главата,фанатично го тераше да стане и да тргне кон неговата закрилница,кон неговата хранилка,старата планина го чекаше и денес,и таа како него доколку не го видесе на своите падини,доколку не ги почувствуваше неговите усни на бистрите извори,се лутеше и во лутината ги тераше волчите самотнички да завиваат до исцрпување,ја гонеше ордата од место на место,недаваќи и мира никаде,и покрај тоа што знаеше дека Богдан одамна не згазнал на нејзините пољани,и таа денес посака да го види,некоја сила невидлива ги прикова самотничките на место,им ги крена главите кон бескрајното плаветино и виежот започна,ечеа доловите,ечеја небаре зверка ранета,правеа некоја морничавост што шета по коските,сите жители на гората знаеа за овие моменти и побрзаа во своите засолништа,стадата се собраа во круг чувани од горостасните пчи,и погледите ги вперија кон своите овчари чекајќи да кажат да тргнат кон трлата,вечните паталнички со гуњите на рамо ги зедаа крклузите во рака и тргнаа со повик.

-Ајде Ангели невини поитајте кон дувлото наше планинава го вика Богдан својот долгогодишен другар но и чувар на нејзините тајни,ајде тргнете го вика некоја своја тајна да му открие што не е за човечки усни да ја изговори, и човечки очи да ја видат.

Белата река тргна од сите страни се гледаше како тече,на моменти изгледаче дека е непрекината на моменти дека е бесконечна.

Богдан и покрај изнемоштеноста и староста доби некоја сила која му ја донесе тивкото ветре што дувна одеднаш,ја доби онаа младост по која копнееше често пати додека седеше до огништето во лутите зимски ноќи,ја доби и го зеде како некогаш излитеното палто,ја

префрли преку рамо торбата каде секогаш имаше парче леб и со погледот вперен некаде во врвовите каде беа прекриени со вечен снег замина, додека го пречекоруваше прагот на портата го слушна гласот на синот кој сеподаде на чардакот.

-Татко вратисе додека не фатила квечерина,гледам таму некој темни облаци,некоје невреме се спрема,вратисе да не те мислиме...знаеше дека не вреди да го убедува да се врати и да не оди воопшто ,бидејќи уште од мал знаеше дека кога неговиот татко нешто ќе наумеше тоа го правеше незнаејќи да каже дека неможе,затоа и сега го молеше и се чудеше од каде наеднаш ја доби таа сила ,тоа руменило на образите,и тој челичен поглед што многупати го смрзнуваше на место кога како дете ќе направеше некој мал хаос..

Тргна Богдан по своите добро познати патеки,додека одеше ги милуваше тревките ,разговараше со чвеќината И го слусаше виежот кој ја смрзнуваше крвта на секој кој беше во близина на ордата,но Богдан не се плашеше,често пати бесе очи во очи со нив И знаеше дека не се толку страшни,туку со виежот И тие го бркаа стравот.

_Виете вие нојни синови,виете И кажетеим на сите дека се враќа Богдан,мозеби за последен пат,но се враќа меѓу вас,подобро ќе биде да ми се тргнете од патот отколку да ве видам,а доколку сакате да се испречите,земетеја покорноста и се ќе биде во ред.

Одеше но другите што го гледаа покасно раскажуваа дека Богдан трчал со брзина мисловна,дури бабите селски раскажуваа дека Самовили го носеле на своите златокрилни криља.

Дали беа мигови или часови тоа никој не можеше да каже но Богдан веќе беше во подножјето,клекна како и многупати пред тоа доближувајќи ги усните до црната земја,бакнувајќи ја на некој негов познат начин,зеде една ситна грутка, ја стави на градите чувствувајќи ја нејзината топлина,и покрај тоа што ситепретходно зборуваа а некој сакаа да го убедат дека е ладна тој знаеше дека е топла и дека нејзината топлина можат да ја сетат само оние кои навистина се створени од нејзе,го преплавија морници по целото тело додека се соединуваше и стануваше дел од неа,стануваше ситна прашина која

се соедини со облакот,го вдиши свежиот зрак кој му го прати ветрет и се усте клечеќи само ја исправи главата,го фокусира погледот само во него познатата точка и извика толу силно што за момент го прекина виежот,ги натера сите животни да влезат усте подлабоко во своите скривалишта,а стадата да побрзаат кон трлата,викна и го запре времето зошто не требаше да тече кога тој доаѓаше.

-Евеме господарке моја,евего твојот понизен слуга клечи пред твојата големина,клечи пред твојата Бесмртност,зошто знае дека ти си ја допрела вечноста,евеме дојдов на твојот повик,кажими која е заповета да тргнам зошто времето веќе ми е мерено,...

Зуница или пеперутка се створи од никаде и започна весел танц околу главата на Богдан,нежно трепереќи со прозирните криља со треперот создаваше некои волшебни звуци кои на моменти личеа на зборови,но не на зборови на заповед туку на тивки упатства кој кажуваа што треба,слушаже внимателно не трепнуваќи ни со очите,а потоа одеднаш стана и тргна кон угорнината која и колку да беше стрмна ја искачуваше со особена леснотија,чекорите сами знаеја каде да згазнат,на кое камче да застанат а кое камче да го одбегнат,одеше можеби долго можеби кратко но тоа за него сега не беше важно, не го мереше времето,туку го следеше трепетот кој само го брануваше воздухот околу него,помина неколку долови се искачи по неколку угорнини но уморот не го чувствуваше,одеше и кога пристигна до една прекрасна и ширна пољана каде беше целата прекриена со шумски јагоди застана и се наведна почнуваќи да ги откинува толку нежно што беше вчудоневидувачки за неговите големи и рапави раце,собра еден добар грст го зеде лебот од торбата што ја носеше на рамото и слатко се најаде,не го брзаше треперот туку го гледаше како навистина со слат ги топи јагодите мешаќи ја нивната блажина со лебот,но и колку да сакаше Богдан да ужива во блажината на јагодите мораше да прекине бидејќи облакот кој се надвисна над полјаната и гласот кој допираше некаде од внатрешноста на облакот беше сериозен и неодаваше впечаток дека е викнт за уживање...

-Богдане,слушниме добро бидејќи два пати нема да повторам.

Широко отворените очи и сериозниот израз на лицето беа повеќе од доказ дека слуша внимателно.

-Веќе подолго време,некадарни,неблагодарни,и нечовечни суштества од човечкиот род,ја ријат мојата утроба ,бараќи го каменот на младоста,каменот што може да го запре стареењето,тој навистина постои,го имам веќе долго долго во себе,еднаш луѓето го имаа во своите раце но го злоупотребија и затоа сега не смее да падне во рацете,посебно не во овие кои сега го бараат,тие се премногу блиску до целта и доколку не го земеш за два три дена ќе го имаат во своите раце,затоа дали си спремен да ја дадеш најголемата жртва за твојата господарка,да го дадеш твојот живот,не барам од тебе да ми одговориш сега туку оди дома и добро размисли,и доколку утре на пладнина дојдеш на ова место тоа ќе значи дека си спремен да се соединиш со мене и да патуваме во вечноста,доколку не дојдеш воопшто нема да ти се лутам туку ќе те оставам да ги одживееш твоите земни денови мирно и тивко.

Богдан сакаше веднаш да каже нешто но гласот го прекина.

-Молчи ти реков дека не сакам одговор сега туку утре оди оди Богдане и добро размисли,знам дека сега сакаше да кажеш дека се согласуваш да го земеш каменот,но треба да знаеш уште една работа за него ,откако луѓето ја злоупотребија неговата намена,сега има други својства,вечната младост сега се добива во вечните пространства а не на земјата.затоа оди и добро размисли,затоа што овие неблагодарници доколку го земат каменот,ќе го пореметат вечниот континуитет,оди и размисли добро.....

Како што се створи облакот така И се изгуби,гледаше Богдан некое време во небото а потоа стана И тргна да се враќа дома,низ ушите одекнуваше гласот дека може да го има каменот на младоста ,дека ќе ја има младоста засекогаш но во вечноста,а не овде на земјата,додека одеше почна да размислува и поинаку..

-А што ќе ми е овде вечна младост кога моите другари ги нема а и тие што се сега со мене се само старци со кои и нема што да се разговара,овие младиве сега и не се кој знае за каков муабет,ајде да речиме дека ќе бидам вечно млад,но по се изгледа како казна на вечната младост ќе ми биди сегашниов памет,а тоа и не е некоја голема добивка,еве гледам светов секој ден оди се понапред и понапред а јас богами не ги разбираам сите овие работи и ешто ќе ми е таквата младост,кога никој нема да ме сака,кога ќе ги немам тие што јас ги сакам,налет,налет таква младост,но сепак да оставам на нокта,можеби ќе донесе некој нови мисли..

Одеше така незабележуваќи дека веќе стигнал пред портите ,а таму како и секогаш синот и снаата го чекаа загрижено, му посакаја добредојде и влегоа во одајата,додека течеја вообичаените секојдневни разговори миризбата на кафето ги рашири ноздрите на Богдана воздивна и некако поинаку ја погледна снаата бараќи со погледот прошка доколку и згрешил нешто,,но овој поглед го фати и неговиот син и го праша.

-татко дали е се во ред некако вечерва си невообичаено мирен и тивок што значи тој поглед што го упатуваш кон снаати кон децата кон мене кон сите предмети што се во собава,како да ги милуваш сакаќи да ги запаметиш засекогаш.

Да беше друга прилика Богдан на вакво прашање ќе рипнеше како попарен и со остар тон ќе го прекореше синот,но сега со навистина мил глас прозборе.

-Синко,снао можеби дојде часот кога ќе треба да се поделиме а вие треба самите да продолжите таму каде што јас прекинав,не ме прашувајте зошто така ви зборувам,но ова е ваше време и вие треба да господарите со него но немојте никогаш да му наметнувате правила,немојте никогаш да барате повеќе отколку што ви следува,земете онолку колку што ви треба,оставетеги вашите срца отворени за добрите мисли и тие секогаш ќе ве најдат,направете бедем за лошите мисли и тие ќе бегаат од вас,бедемот направете го со добри дела,добро зборови и ќе видите И најлошиот злосторник пред

вас ќе се чувствува понижено, не жалете за мене бидејќи јас ќе бидам секогаш со вас, затоа пак ќе ви кажам оставете ги вашите срца чисти и отворени и портата за влез ќе ја пронајдам многу лесно, доколку ја затворите не ќе можам да ви помогнам И да сакам.

-Татко зошто зборуваш така, како да не напушташ засекогаш.....

-точно синко заминувам засекогаш и верувајми навистина сум среќен што одам, тоа не значи дека не ми е жал за сето ова овде но одам таму каде што е поубаво, а сега сум навистина уморен и сакам да отспијам како како никогаш во животот.

Замина Богдан во својата одаја легна на креветот и сонот оваа вечер неповикано дојде, влегувајќи низ отворениот прозорец, патуваше цела ноќ секавајќи се на сите детски денови, на сите детски игри, на сите убави моменти но и на сите лоши работи, и колку да сакаше да ги заборави не можеше, некој дел од мозокот ги чуваше токму за вакви моменти, за да може човек да си ги види сите свои постапки што ги направил низ својот живот, ги гледаше моментите кога го навредуваа за ништо сакајќи со тоа другите да ја покажат нивната големина, нивната генијалност, но Богдан знаеше и ја гледаше нивната минијатурност и празнина, слепилото од пари со кој беа опкружени не им даваше да ја видат светлината, туку постојано одеа во темнината и лутаа од место до место барајќи со своите валкани при да купат малку љубов, малку човечност, малку разбирање, секогаш околу нив имаше само празнина, само човечки шуплини и ништо повеќе, и можеби затоа кога ќе го видеа Богдан и сличните на него ги навредуваа со најпогрдни зборови, на што Богдан гордо ќе ја кренеше главата и ќе изговореше со тон лесно разбирлив но и доволно моќен да го слушнат и сите наоколу..

-Ако, ако бидете живи и здрави и живејте онака како што мислите дека треба, но запамтете, тоа што го имам јас и тие како мене, вие слепци на vidéината и скитачи во темнината не можете да го имате ни на тој свет, Имам Срце, Имам Душа а тоа не се купува тоа се добива, но вие тоа го продадовте или го изгубивте, затоа само тргнете мисе од патот и оставете ме да одам по

макадамиве...зборуваше така Богдан и зачудувачки ги тераше неговите душмани само да ја наведнат главата и да го свртат погледот на некоја друга страна.....Одеа така спомените цела ноќ пред очите како некоја рака да ги редеше еден по еден.

Првите петли пропеаа,зората зазори но Богдан не се будеше туку сонуваше,веќе првите луѓе излегоа од своите домови одеќи кон секојдневните обврски но сонот никако да прекини,веселиот детски жагор кој доаѓаше од дневната соба како да ги растера соништата,ги отвори очите и погледна низ прозорот,кога виде колку спиел,возбудено стан ,но не брзаше,се погледна пред огледало,и виде дека треба да се бричи,откако ги симна влакната од лицето,добе некој зачудувачки убав тен,кожата сега изгледаше некако помлада и позатегната,го немаше оној старечки израз,се облече во своето ново одело и новите чевли и така облечен влезе во собата каде го чекаа неговите најмили.

Кога се појави на вратата сите беа изненадени од тоа што го гледаа,синот помисли дека сонува и дека го гледа таткаси од пред триесет години а можеби и повеќе ,снаата не го познаваше како таков пред себе виде еден горостасен маж кој пленеше со својата вита става и својата цврстина,со стасот и ставот.

-Добро утро еве денес ви кажувам и нема многу да зборувам,солзите зачувајте ги за некој други моменти ,сега сакам да ве видам насмеани,а ти снао,оди и свариго твоето најубаво кафе.

Додека Богдан само ги милуваше своите внуци на очите протркала по една солза за секое, и тоа бесе се,само со раката минуваше по нивната коса,а тие како Ангели невинно се припија до дедаси и му ја дадоа најдолгата и најискрената прегратка.

Влезе снаата носеќи го кафето кое ова утро навистина мирисаше на нешто посебно,со особена сласт го испи,стана и тргна кон портата,кога дојде на прагот се заврте ја погледна за последен пат куќата и со тивки зборови ја благослови...

-Со Ангелски крилја да бидете заштитени,со Ангелски зборови да бидете водени со Ангелски солзи да бидете лечени,нека тие бидат секогаш васите закрилници ,побарајтеги секогаш кога ќе имате мака,тие се тука околу вас,само треба да ги побарате,останете си здрави и живи.

Ги стави усните на челата од своите најмили оставаќи им по еден нежен бакнеж и тргна во неповратот,додека одеше низ сокакот соседите кој го знаеа само вчудоневидено го гледаа и кога ќе посакаа нешто да го прашаат само ќе одмавнеше со рака и продолжуваше,сега времето немаше никаква важност

Денес планината беше нешто невообичаено тивка,мирна и кротка,и најтивкиот шум можеше да се слушне,знаеа и животните и тревките и цвеќината и реките и брзаците дека ќе се случи нешто ,нешто што не се случува секој ден,нешто што се случува само на иљада,можеби и повеќе години затоа молчеа,а со тоа само ја зголемуваа неизвесноста,Богдан стигна на одреденото место точно навреме,но сега не клекна бидејќи знаеше дека ова не е таков момент,застана чекајќи што понатаму,место облак,сончевите зраци започнаа да греат посилно но не како што знаеа да створат жестина туку посилно со светлост,осветлувајќи ја и исполнувајќи ја пољаната со чудни волшебни бои кои се преливаа една со друга од сите тие зраци се одвои еден бел сноп на светлост ,и застана спроти Богдан.

-Богдане дали си спремен да влезеш во вечноста.

Одговорот беше премногу краток.

-Да.

-Тогаш земиго каменот на младоста,бидејќи од денес па натаму ти ќе бидеш неговиот чувар,ќе го чуваш и во Вечноста ,таму ќе имаш многу искушенија посебно од нечесните сили кој ќе сакаат со измама да ти го земат претворајќи се во ангели милозливи ,но запамети,никој ама никој не смее да го има во рацете освен ти во твоите,дали ме разбра.

-Да

-Земиго и прво почувствуваа и примиа неговата моќ,ќе видиш дека со тој камен можеш да патуваш низ времето,со тој камен можеш да влезеш во кое сакаш срце,со тој камен можеш да правиш чуда,земиго и соединисе со него.....

Моментот кога Богдан го прими во своите раце чудесниот камен од кои бликаа снопчиња со бои слични на виниожита,одекнаа Ангелските хорови јавувајќи дека каменот е во вистински раце,песните Ангелски можеа да ги слушнат и смртниците,вратата кон Вечноста се отвори и Богдан тргна воден и опкружен од вили златокрилни,чекореше лесно,чекореше со чекор кој никогаш дотогаш не го можеше,и кога се погледна добро веќе ја немаше на себе облеката земска туку бела наметка и бела кошула,тргна Богдан во посакуваниот неповрат,а планината ликуваше што денес ја однесе уште еднаш победата над злото и не дозволи каменот на младоста да го имаат луѓе на кои им се валкани премногу рацете,да го имаат луѓе на кои ништо не им е свето,ликуваше и за возврат на реките потоците и брзаците им подари повеќе вода,тревата ја направи позелена,дрвјата ги извиши за една педа а нивната заносна миризба поголема и поубава.

Ликуваше планината и раскажуваше и уште долги години ќе раскажува за својот побратим Богдан,ќе раскажува И ќе наслушнува кога намерници ќе поминуваат низ неа кога ќе ги принесат усните кон ладните чешми да се напиат планинска вода барајќи ја така достоината замена на Богдан,бидејќи уште тајни криеше оваа стара планина,уште чувари и беа потребни за чување,но уште приказни ќе раскажува планинава,уште времето ќе тече,уште намерници или ненамерници ќе го пуштат чекорот низ нејзините патеки ,знае таа да одслушнува,и да чека кога ќе се појави навистина вистинскиот повторно ќе ја слушнеме приказната,а ќе знаеме кога ќе ја слушнеме ордата како вие незапирливо силно и морничаво,виежот нивни ќе го најават новиот чувар на тајните на старата планина....

Рецензија

Бразда, збирка на раскази е првото прозно дело на Чернодримски, каде смело зачекорува во прозните простори, и од самиот почеток веќе започнува со една од најмистичните теми Судбина.

Бразда е проза органски поврзана со размислување за животот. Анализа на стварноста, нејзина интерпретација, задлабоченост на писателот над животот се само дел од нештата за кои пишува Чернодримски во време кога сите груби реалисти мислеа дека е доволно да се најде некој крупен историски настан и дека треба да се раскаже се, без селекција.

Авторот на интересен начин размислува за елементарните прашања, за доброто и злото, за среќата и несреќата, за причините и последиците во овој „најдобар од сите можни светови“.

Во тишината на ноќта мислата ти доаѓа во посета, за да те однесе на патот на славата или во лудило.. Реколо Чехов, сега следејќи ги патеките на Судбината Чернодримски тргнува во Иднината, знаејќи дека секој човек уште со самото негово раѓање добива своја судбина. Таа е единствено негова, но, во одредени ситуации прави нештата да се случуваат различно од неговата волја. Таа е причина заради која се раѓаме, живееме и умираме. Целиот наш живот е судбина. Но, не секогаш таа е среќна. Многу често знае сурово да си поигра и да му нанесе болни удари на човекот. Таква судбина имаат многу луѓе, но ретко кој од нив застанува исправено и погледнува во нејзините очи.

Сепак ова е добар почеток за него.

Милена Арсова

Кратка Биографија

Никодин Чернодримски- (Трајче Јованчески)

Сјајот на ѕвездата под која сум роден повеќе не трепери така силно во оваа мирна и тивка ноќ,сега само невидливите очи на судбината ме гледаат од далечините,бдееќе над секој миг нероден,но ете Јас низ моите сеќавања се прашувам,каде ли отидоа во таа Светлосна Река сите минати животи,знам некој ќе рече..размислуваш за утопијата наречена Вечен

Живот..не..ќе ви кажам..низ сите минати денови,месеци,години само ја раскажував најубавата Балада за Бесмртната Душа, таа вистина која ме оплеменуваше,и ми подарува сила се до физичката смрт.

Напати кога одмолчував,моите соништа градеа мостови помеѓу сите желби и можности,одев,трагав,скитав,честопати на патеките каде што несмеев,и во тоа забрането,обичното го претворах во необично.

Па така

Додека се менуваа Еоните,го гледав мојот втиснат лик како се менува,менуваќи се ликот,се создаваа Напишаните Дела,тие Небесни Симфонии кои ми ги подари мојата Муза.Муза,која ме натера да ги поминам границите кои не им беа дозволени на смртниците.

Знам дека суптилно ме привлече и низ круговите на Данте,и ме натера да тагувам заедно со дождот на прагот каде што Јавето доаѓаше.

Напати бев принуден да ги купувам деновите,за да ја смирам разбрануваната тишина,тишина која се распрснуваше во секоја утринска пурпурност,и тогаш крадев од небото ситни златни зраци,ги пружав исто како дете дланките,и на секој заскитан облак го пишував нејзиното име,Музата,која ме Воздигна,но и ме турна во сите Бездни.

Ако некому му значат бројките тогаш 1964 е годината кога светлината се роди во моето срце,и блескаше се до последниот миг,некаде под Величенствената Маркова Грамада ,каде и сега во спокој под заштита на Месечината спие градот Прилеп.

Верувајтеми,несакам да бидам споменик на младоста,ја немам веќе мојата Муза Јана ,и храброста да отидам на нејзината хумка,но сепак припаѓаме на Бесконечноста,и таму во тие Бескрајни пространства ќе бидаме прегрнати со Антеријата на Љубовта.

А вам,вам,ви ги оставам сите напишани зборови,читајќи ги знам,ќе ги допрете сите невидливи светови,влегуваќи несвесно во вретеното на времето.

Стихозбирки

1.Арнаутска Жетва-2.Астра-3.Балканска Рапсодија-4.Бездомност-5.Ден Без Виделина,ноќ без Месечина-6.Дневникот на Еден Сонувач-7.Изгубени Мигови-8.Јавето Ако Некогаш Апстинира-9.Кај Си бе Другар-10.Како Станав Лита Сенка-11.Крилати Сни-12.Македонија и Сонцето-13.Мисловен Дневник-14.Мој Роде-15.Мозаик Од Мигови-16.Мртви Сенки на Мртва Стража-17.На Спилите им раскажувам-18.Носталгични Ноќи-19.Од Небиднина крај Јавето дојдов-20.Огнени Виори-21.Ова не е Мојот Лик-22.Пагански Стихови-23.Пелин вода-24.По Патеките на Орфеј-25.Прилепски Ехо-26.Шепотот на Скриениот Дамар-27.Скрбот како Утеха-28.Трагач по Илузии-29.Успони и Падови-30.Во Метежот на Чувствата-31.Заборавени Спомени-32.Мртов Бунтовник-33.Спомени Собрани во Ковчег-34.Големиот Летач-35.Апокалипсата на Мртвото Време-36.Добредојде во Мојот Свет-37.Месечеви Сонети-37.Мислите на Еден Ерегор-38.Смарагдни Записи-39.Осамени Монолози-40.Во Пукнатините на Времето-41.Скрбот како Утеха-42.Ликот на Болката-43.Еретик-44.Последните седум дена на Љубовта-45.Моите Проштални Шепоти-46.Копиле на Судбината 47.Помеѓу Тишината и Животот-48.Оставете ме барем да Сонувам-49.Кукла на Судбината 50.Фенерите на Мојата Душа

Поеми

1.Ангелски Шепотења(напишана заедно со Даница Петровска-Дани од Куманово и Славица Славкова од Битола) 2.Браќа по Мрак-3.Десете Балкански Проклетства-4.Катадневно Тркало-5.Монолог со Паметникот-6.Ново Утро-7.Паганска Ода-8.Катакомбите на Ужасот 9.Пад Без крај

Драми

1.и сега Шо-2.Нова Кожа.

Романи

1.Последна Молитва-2.Пред Портите на Љубовта-3.Затворија Пандорината Кутија-4.Кара Севда-5.Злокобна Вистина-6.Кафез-7.Приказни кои не требало никогаш да бидат раскажани-8.Парче Душа-9.Ти Благодарам Месечино-10.Тајната на Нормандови-11.Првиот Ангел.

Монодрами

1.Ало Диоген на Линија.

Новела

1.Кога Животот беше Приказна.2.Ноќта кога започна се

Збирки Раскази

1.Бразда-2.Неизвесни Патеки-3.Номад во Душата-4.Од Сонот до Јавето-
5.Приказни од Малиот Сокак-6.Затворени Кругови-7.Молскавични
Мигови-8.Шепотот на Вечноста-9.Битпазарска Хроника-10.Прошетка по
Соништата.11.Грутка Земја

Автобиографија

1.Апостолите на Ѓаволот

Рецензија

Милена Арсова

Графички дизајн и изработка на Корицата

Александар Талески

Електронска Изработка на Збирката Раскази

Веб Студио Вавилон

Збирка Раскази

Никодин Чернодримски- Бразда

Скопје 1998 година

CIP-Каталогизација на публикацијата

Национална и Унервезитетска Библиотека “Св Климент Охридски”-Скопје

Бразда 1998 година 42 страни

ISBN-10 608-4778-71-2

ISBN-13 978-608-4778-71-4

EAN 9786084778714

